

Kultur Kunstutstilling

Lars Hertervig frem fra glemselen

Kunstneren var i perioder så fattig at han malte på innpakkingspapir.

Heidi Borud

Stavanger-kunstneren Lars Hertervig (1830-1902) skal løftes frem og lanseres internasjonalt. Fra 16. mars vises 22 av hans bilder i det sentrale spanske museet Museo Lázaro Galdiano i Madrid.

Deretter vises utstillingen i Stavanger.

Hertervig vises sammen med den norske landskapsmaleren Peder Balke (1804-1887) og den

spanske kunstneren Eugenio Lucas Velázquez (1817-1870). Totalt vises over 60 verker. Mange av dem er ganske små i formatet.

Etter at vi de siste årene har hatt internasjonale lanseringer av blant andre Peder Balke og Nikolai Astrup, er det nå Lars Hertervigs tur, forklarer kunsthistoriker og direktør Knut Ljøgdø i Nordic Institute of Art.

Nå står instituttet sammen med Stavanger Kunstmuseum foran

◉ Nasjonalmuseet har 77 kunstverk av Lars Hertervig. Her sees «Sommerlandskap i tordenvær» fra 1856.
Foto: Nasjonalmuseet

en internasjonal lansering av kunstneren.

Utstillingen inngår i et pågående arbeid med å gjøre Hertervigs verker synlige internasjonalt. Det er viktig at verkene blir mer kjent både i fagmiljøene og blant et bredere publikum, sier Ljøgdø.

Isolert og fattig kunstner. Med utstillingen i Madrid settes Hertervig inn i en bredere internasjonal kontekst.

Kunstneren levde i meget beskjedne kår i Stavanger.

Han var i perioder så fattig og isolert at han malte på tobakks- og innpakkingspapir. Han hadde ikke tilgang på materialer.

Hertervig var innlagt på Gausstad sykehus i Oslo med en sinnslidelse. Han ble utskrevet som «ikke helbredet». Kunstneren ble umyndiggjort etter oppholdet. Da opphørte også oppdragene fra hans velgjørere i Stavangers borgerskap.

Han ble ikke lenger betraktet som en profesjonell kunstner. Han mistet kontakten med kunstlivet og borgerskapet, sier Ljøgdø.

Hertervigs sykdomsperiode strakte seg over mange år. De forvridde, øde landskapene han malte, reflekterer kunstnerens isolasjon. Han ble en outsider.

Ljøgdø fremhever kunstnerens vilje til eksperimentering og hans drømmeaktige, nesten surrealistiske landskaper: - Disse tror jeg vil slå godt an hos et samtids- og kanskje yngre publikum.

Det er første gang Hertervig presenteres bredt utenfor Norge.

Balke er jo allerede kjent ute i verden. Men dette er første gang Hertervig vises for et spansk publikum. Så det er spennende hvordan han blir mottatt, sier Ljøgdø.

Stavangers stolthet. Stavanger Kunstmuseum har ca. 70 kunstverk av Lars Hertervig. Avdelingsdirektør Hanne Beate Ueland er glad for at kunstneren nå skal vises i Madrid.

De siste 30 årene av sitt liv levde Hertervig på fattigkassen i Stavanger og bodde hos ulike slektninger.

Han levde tett på de aller svakeste i samfunnet på slutten av 1800-tallet.

Han levde isolert, men bildene hans har mye å bidra med til et større publikum i dag, sier Ueland.

Hun nevner blant annet Lars Hertervigs naturskildringer.

Han malte den uberørte naturen og urskogen som ikke lenger finnes, sier Ueland.

Hertervig er på mange måter «kunstnerens kunstner». Mange nålevende kunstnere har besøkt museet i Stavanger for å se og lære av Hertervig. Det gjelder blant andre Mari Slaatteld, Ole Jørgen Ness, Håkon Bleken og Odd Nerdrum.

Utstillingen i Stavanger åpner 29. september og står ut året.

I løpet av de nærmeste årene blir det også utstilling ved et av de største museene i Norden.